

ÁLLATTENYÉSZTÉSI ÉS TEJGAZDASÁGI LAPOK

HIRDETÉSEKET

a lap kiadóhivatala vesz fel.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.
Hirdetési mellékletek jutányos áron fogad-
tatnak el.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII., József-utca 15. sz.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, az előfizetési
és hirdetési pénzek a kiadóhivatalhoz címzendők.

Kéziratokat a szerkesztőség nem ad vissza.

Előfizetési ár a „Gazdasági Lapok” nélkül:

Egész évre... .. 13— kor.
Fél „ ... .. 6-50 „

TELEFON: József 40—66.

Az a lapokban foglalt minden cikkért az utánnomlás
joga fentartva.

KÉZIRATOKAT A SZERKESZTŐSÉG NEM AD VISSZA

TARTALOM.

	lap
A lucerna és here mint takarmány. — Vég Kálmán Mátyas	121
Kérdések és feleletek	
Kérdések: Sok heresejt...	
Feleletek: Sok heresejt. — Koca bugása	122
Hírek	122

JÁRVÁNYOK

fellépte esetén forduljon a

LABORATORIUM

VÉDŐOLTÓANYAGOK TERMELÉSÉRE
RÉSZVÉNYTÁRS. IGAZGATÓSÁGAHOZ
BUDAPEST, IX., LÓNYAY-UTCZA 18/B.

Sürgőnyozim: Vaccin, Budapest,

Interurban { reggel 7-től este 6-ig: József 20—14.
telefon: { este és éjjel: József 22—58.

Az intézet anyagai egész Európában
elterjedtek s megbízhatóságuk, ál-
landó bakteriológiai karakterük és
hatékonyságuk közismeretes. Fel-
világosítások, szaktanácsok és labo-
ratoriumi vizsgálatok díjmentesek.

A lucerna és here mint takarmány.

Irta: Vég Kálmán Mátyas ny. plébános,
az Erdélyi Róm. Kath. Státus okleveles segéd tisztje.

Midőn a telelés végét járja, a gazda remény-
kedve látja haragos zölden viruló, kővér lucer-
náját és lóheréjét, mely szükösen takarmányo-
zott igás jószágait május első harmadának a
végén, vagy rosszabb esetben 15—20-ika között
megmenteni van hivatva az éhen pusztu-
lastól.

Még nem is mutatja virágait a buja, zsenge
növény, proteinanyagai még csak amidok, ke-
ményítője jőfent csak asparagin még és máris
kasza metéli le, hogy a jászlatok és rácsokat
vele megtömjék és elkezdődjék az a pocskoló
takarmányozás, melyben a jászlatba gyűrt takar-
mány 15—20%-a az aljba kerül, a felettett takar-
mány hatékony anyagai pedig a szarvasra.

Ezen szokás hatása alatt olvastam a minapá-
ban valamelyik szakcikkből, hogy a lucerna tel-
jes takarmány és a magvakat nélkülözhetőkké
teszi. Mindjárt olvasáskor kétségbe vontam és
kétségem meggyőződéssé vált, midőn a kérdést
tanulmányoztam, aminek eredményét, úgy vé-
lém, mások is szívesen fogják olvasni, mert
közérdekű. Hiszen tapasztaljuk, hogy lucernával
etetett jószágaink ugyan jókarban levőknek lát-

szanak, nem egyszer kővérek színleg, de dol-
goztatván azokat, nagyon izzadnak és össze-
lottyannak.¹

Lássuk, mi ennek az oka.

Ezer kilónyi lónak kell huszonnégy órára

	száraz anyag kg.	emészth. ig. fehérje kg.	kemé- nyítő ért. kg.
a) könnyű munkában kell	18—23	1:00	9:20
b) közepes „ „	21—26	1:40	11:60
c) nehéz „ „	23—28	2:00	15:00

Ezer kilónyi ökörnek kell huszonnégy órára

	száraz anyag kg.	emészth. ig. fehérje kg.	kemé- nyítő ért. kg.
a) könnyű munkában kell	20—25	1:10	7:40
b) közepes „ „	22—28	1:40	9:70
c) nehéz „ „	25—30	1:80	12:80

Ezer kilónyi tehénnek kell huszonnégy órára

	száraz anyag kg.	emészth. ig. fehérje kg.	kemé- nyítő ért. kg.
20 liter tejtermelésre	25—29	2:00	11:80

Az általános takarmányozási szabályok ér-
telmében a takarmányozási adagok összeállítá-
sánál a száraz anyagból kell kiindulni. Lássuk
egyenként a fent elsorolt állatok ezer kilójának
száraz anyag felvevő képességét.

A ló legföljebb 28 kg. száraz anyagot képes
felvenni gyomrába ezer kilónként; vagyis ha a ló
ad libitum tele eszi magát, ezer kiló ló legföl-
jebb 28 kiló száraz anyagot képes megenni. Ez
a 28 kg. száraz anyag pedig megtalálható 33 kg.
lucerna-szénában. A zöld lucernát nem is emli-
tem, mert ebben ugyanezen arányokat találjuk.
A 33 kg. lucerna-szénában pedig a következő
hatékony anyagokat találjuk:

száraz anyag	emészthető ig. fehérje	keményítő érték
27:92 kg.	2:05 kg.	7:39 kg.

Mivel pedig a fentebbi adatok szerint a
könnyű munkát végző lónak 100 kg. emészthető,
igazi fehérje kell és 9:20 kg. keményítő
érték: nyilvánvaló, hogy a maximális száraz
anyag etetés alál könnyű munkánál 105 kg. fe-
hérjét elpocskékolunk; ellenben még akkor is, ha
e fölösleges fehérjének 23%-át zsírrá alakítja át
a szervezet, tehát 924 kg. zsírt a keményítő ér-
ték javára írunk, végeredményképpen mégis
247 kg. keményítő értékkel adunk kevesebbet
lovainknak, mint amennyire szükségük van.
Közepes munkában e hiány már 406 kg., nehéz
munkában 761 kg.

És ez lovainkon meg is látszik; lomha járá-
suk, puhák, hamar eltikkadnak.

Az abrak tehát, mely a hiányzó keményítő-
értéket helyettesítse, semmiképpen nem nélkü-
lözhető.

Az ökör ezer kilónként, 24 órára, legföljebb
30 kiló száraz anyagot gyűrhet a gyomrába, ha
ad libitum eszik. Ezt a száraz anyagot 354 kg.
lucerna szénában találjuk meg, melynek tar-
talma:

száraz anyag	emészthető ig. fehérje	keményítő érték
29:93 kg.	2:17 kg.	7:92 kg.

Ez a mennyiség tehát könnyű munkára nem-
csak elég 1000 kg. ökörnek, hanem 1:07 kg. fe-
hérjével és 0:52 kg. keményítő értékkel több is,
vagyis az ökör hizni fog, amit a tapasztalt szem
is mindjárt észre vesz. Már azonban közepes
munkában 262 kg. keményítő érték hiány mutatkozik,
amit a tapasztalat is igazol, mert ökreink p. o. a for-
gatásnál soványodni kezdenek. Nehéz munkát pedig egyáltalában nem bírnak,

mert hiszen ekkor a keményítő érték hiány má
5:88 kg.

A tehén, mint nyugvó és nagy potrohot el-
bíró állat, legföljebb 34 kg. száraz anyagot ké-
pes felvenni 1000 kilóra 24 óránként, ami kere-
ken szolván 40 kg. lucerna-szénában található
fel, melynek tartalma:

száraz anyag	emészthető ig. fehérje	keményítő érték
33:84 kg.	2:48 kg.	8:96 kg.

Vagyis tehát újra oda jutottunk, ez adatokat
összevetvén a fenti szükséglettel, hogy fehérje
dolgában pocskékolunk, a keményítő értékből
pedig nagyon keveset adunk; más szóval az a
két 500 kilós tehén, mely 10 liter tejet képes
kiadni egyedenként, soha nem lesz képes 10 liter
tejet adni, bármennyire tele eszi is magát a leg-
kitünőbb lucerna-szénával.

A lucerna tehát önmagában véve elégtelen
takarmány még legvirágjában kaszálva is.

A testvére, a virágjában kaszált vörös lóhere
már jobb, mert ha a ló ad libitum eszik belőle,
a könnyű munkát vigan elvégzi, bár temérdek
fehérjét (140 kg.) pocskékol; a közepes munká-
nál azonban a hiány már ennél is 0:76 kg. ke-
ményítő érték. Az ökör könnyű munkában
éppen úgy, mint közepesben, könnyen meghizik
az ad libitum kapott lóherétől, mert közepes
munkában is már naponta 1000 kg.-kint 1:91
kg. hizlaló keményítő értéket kap, aminek
47:7%-a válik zsírrá. Nehéz munkát azonban
tisztán lóhere szénán már az ökör sem bír, mert
naponta 1:32 kg. keményítő értékkel kap keve-
sebbet, mint öt megilleti, vagyis lesoványodik,
mert ezt a szervezetébe lerakott zsírból kényte-
len pótolni.

Az a 20 literes 1000 kg. súlyu két tehén is,
mely ad libitum naponta megeszik 41 kg. virág-
jában kaszált vörös lóherét, vigan fog tejelni,
vagyis leadja a 20 liter tejet, bár fehérje itt is
pocskékolódik.

Kérdések és feleletek.

Kérdés. Sok heresejt.

Méhesaládaim sok heresejtet építenek. Hogy
lehet ezt elkerülni?

B. S.

Felelet. Sok heresejt című kérdésre.

Rendesen az öregebb anyával bíró családok,
így pl. az első rajok is gyakran szokatlanul sok
heresejtet építenek, de a fiatal anyás másod-
rajok is, melyek az első évben ugyszólván tiszta
dolgozó sejtet építenek, a második évben a
megkezdett építményt heresejtekkel fejezik be
— no mert hát az anya öregszik a méheknel is.
Az öreg anyás családok — talán ösztönszerű-
leg — érzik, hogy a herékre szükségük lesz s
ezért gondoskodnak jó előre heresejtekről. A
heresejtek fölös számu építését műlépek hasz-
nátával biztosan elkerüljük, de akkor sem lesz
heresejtünk, ha az építést másodrajokkal vé-
geztetjük s ezen munkájukat etetéssel mozdítjuk
elő. Kitünő eredményt érünk el akkor is, ha a
fészek közvetlen közelébe 2—3 szépen kiépített
heresejtes lépet akasztunk be. Megjegyzem azon-
ban, hogy a heresejtek dolgában nem szabad
tulzásba menni s okvetlenül szükséges, hogy
15—20% heresejt legyen minden méhesaládnál,
mert különben a méhesalád nem érzi biztonság-
ban magát s ez bénítólag hat munkaképessé-

Pfeiffer Lajos Ferencz

= sertéskereskedelmi, szarvasmarhakereskedelmi és bizományi irodája. =
(Törvénytiszteleg bejegyzett cég.)

Szarvasmarhákat már kis borjuktól kezdve szintén megfelelően vásárolok.

Kérek ajánlatokat.

BUDAPEST, VII. ker., Alsóerdősor-utca 12. sz. 1/14.
Sürgőnyozim Malacos Budapest.

Telefon József 15—49.

Feljavított sertést, kész hizott sertést,
malacot, südőt, szóval bármilyen sertést
megfelelően legmagasabb áron vásá-
rolok hizlalás és közélelmezés céljaira.

KEMNA FORRÓGŐZEKÉI

szabadalmazott

SCHMIDT mérnök doktor hirneves füstöső-tulhevitőjével.

Minden más nedvesgőz-, compound- vagy compound-tulhevitett rendszert úgy teljesítő-képesség, mint tartósság tekintetében messze felülmúlnak és lényegesen kevesebb szénert fogyasztanak.

Referenciákkal, kimerítő felvilágosításokkal és költségvetésekkel szolgál:

KEMNA J. BUDAPEST, VI., Vilmos császár-ut 51. Sürgőnyezim: Kemna, Budapest
Telefon 91-21.

gére, amit legjobban azon körülmény igazol, hogy rendszeresen azok a méhcsaládok adnak legtöbb mézet, ahol bőven van here. De kezelési szempontból sem célszerű a heresejtekre irtó háborút indítani, mert akkor a méhésznem bír a zugépitményekkel s emellett a méztérbe rakott heresejtes lépek üresen maradnak, mivel a méhcsalád nem tudja azt, hogy az anya nem mehet át a Hannemann rácson s üresen hagyja azokat az anya számára.

Balogh Bálint.

Felelet. A koca bugása ellen mit tegyünk című kérdésre.

Az ivarzást kétféleképpen, u. m. véres és vértelen műtét után lehet megakadályozni. Véres műtét az u. n. miskárolás, amelyet a következőképpen hajtunk végre:

Az állatot lehetőleg fiatal malac korában asztalra fektetjük baloldalával felfelé. A horpasztájon kitepjük a szőrt, a szőrtelenített helyet jól megmossuk, majd 6—8 cm. hosszú vágást ejtünk a bőrön, a hashártyát felszakítjuk, nehogy esetleg a késsel átvágjuk, vagy megsértsük a beleket. Az ejtett seben át egymásután kihuzzuk a petefészkeket és méhszarvakat. A petefészkeket jobb kezünkkel lecsavarjuk, a méhszarvat tiszta vízzel leöntjük és visszahelyezzük. Mindkét oldali petefészket lecsavarása után a sebet összevarrjuk s kátránnyal, vagy oltott mézszel bekenjük. Az állatot műtét előtt 24 óráig, műtét után 6 óráig koplaltatni kell, hogy a telt belek ne akadályozzák a műtét pontos elvégzését, illetve a seb gyorsabban gyógyuljon. A miskárolást legjobb ahhoz értő állatorvosra, vagy legalább is gyakorlott, megbízható miskárolóra bízni.

A másik mód: a vértelen műtét már nem veszedelmes és bárki bátran elvégezheti, még idősebb kocákon is. Bugáskor a kocát hátára fektetjük s az arravaló u. n. serétlövő készülék segítségével 3—4 szem serétet hajtunk a méhbe, ahol az a méhet »megterheli« és a bugás elmarad.

Dr. Kukuljevic József.

HIREK.

Személyi hir. Lapunk régi munkatársa, dr. Kukuljevic József m. kir., jelenleg népf. állatorvos, aki még 1914 decemberében került fogságba Szerbiában, 30 hónapi szenvedésteljes hadifogságból most került haza Olaszországból mint csererokkant és írói működését újból felvette, legközelebb kerül ki sajtó alól a Köztelek Olcsó Könyvtára vállalatban »Védekezés a ragadós állati betegségek ellen« című munkájának második kötete. Lapunkban pedig viszontagságos élményeiről fog sorozatos cikkeket beszámolni.

A hadvezetőség és a vágómarháarak. Eddig a gazdaközönség teljesen tájékozatlan volt, hogy milyen árat fizet a hadvezetőség a vágómarhákért. Úgy látszik, most a hadvezetőség az ellenőrzés kedvéért mégis nyilvánosságra fogja hozni országszerte a bevásárlási árat. Ezt igazolja az is, hogy Hont megyében bekövetkezett az árat publikálása. Így a most közzé-

tett hirdetés szerint: július 16-tól 31-ig ökört métermázsanként 450, tehénért 420 koronát, augusztus 16-tól 31-ig ökört 435, tehénért 400 koronát fizet a hadvezetőség. (Az Ujság.)

Kincstári állatok eladása Mezőhegyesen. A mezőhegyesi m. kir. állami ménésbirtokon hizás alatt álló állatcsoportok eladása céljából augusztus 13-án, délelőtt 11 órakor Mezőhegyesen, a ménésbirtok igazgatóságának hivatalos helyiségében zárt írásbeli ajánlatok útján nyilvános versenytárgyalás fog tartatni. Az eladásra bocsájtott hizott állatok részletes eladási feltételeit tartalmazó ajánlati űrlapok a földmívelésügyi minisztérium X—2. ügyosztályában (I. emelet 54.) megtekinthetők, vagy kívánatra Mezőhegyesről megküldetnek.

A tehének tögyének mesterséges felduzzasztása A földmívelésügyi miniszter arról értesült, hogy az állatvásárokon való felhajtás alkalmával az ország egyes részeiben általánossá kezd válni az a régi szokás, hogy a tejelő állatok tögyét az állat jó tejelőképességének bizonyítása céljából mesterségesen felduzzasztják. Minthogy a szóbanforgó eljárás úgy közgazdasági, mint állatkereskedelmi, valamint állatvédelmi szempontból egyaránt káros, az állatok egészségi állapotát is veszélyezteti, azoknak nagyfokú felesleges kinzásával is jár, ennélfogva a belügyminiszter megtiltja a földmívelésügyi miniszterrel együtt a tehének tögyének mesterséges felduzzasztását, történjék ez akár eszközök, vagy szerek alkalmazásával, akár ki nem fejes által, illetve a szopós borjunak az anya tögyétől való távoltartásával, vagy bármely más uton. Aki ezt a tilalmat megszegi vagy kijátssza, amennyiben cselekménye súlyosabb beszámítás alá nem esik, kihágást követ el és kétszáz koronáig terjedő pénzbüntetéssel büntetendő.

A sertéshizlalás. Érdekeltek körök nagy érdeklődéssel várják a termények felhasználásáról szóló rendeletet, mely a sertéshizlalásra felhasználható árpáról és kukoricáról fog intézkedni. Az árpatermés mennyiségileg a közepesen alulmaradt s így megokolt azok véleménye, akik az árpából való sör- és szeszfőzés teljes eltiltását kívánják, mert a sör és szesz a közlelemzés szempontjából nem oly fontosak, mint a zsír és kenyér. Kukoricatermésünk az ország egyes részeiben nagyon szép reményekkel kecsegtet, más vidékeken azonban a termés minimális lesz. Ezekben a helyeken nagy gondjuk van a termelőknek, hogy sok ügyyel-bajjal felnevelt süldőiket hogy fogják meghizlalni. Kétségtelen, hogy ha a gazda maga vállalkozik arra, hogy saját állatait meghizlalja, akkor első sorban neki van ahhoz igénye s jogosan kívánhatja a gazdaságsadalom, hogy egyes bő termő vidékek kukoricafőlségére vásárlási engedelmek adassék olyan gazdáknak, akik hizlalni szándékoznak, de azt is kis termésük folytán nem tehetnék. Nem volna helyes, ha a kormány ismét a nagybankoknak és más nagyvállalkozóknak juttatná a szabad forgalomba kerülő kukoricát és elüsse a gazdákat egy jogszerűen üzött gazdasági üzletágtól. A mezőgazdaság haszonvételei marad-

janak meg a mezőgazdaságnak s legyen meg a mód arra, hogy a hizlaló gazda elsősorban kaphassa meg más gazdaságok főlsleges kukoricáját.

A német sertésállomány rohamos csökkenése. Németországban a háboru alatt ismételt tartott állatállományösszeírást, így a legutóbb folyó év június 1-én. Ezek az összeírások meglepő eredménnyel jártak. Kiderült ugyanis az, hogy a marhaállomány nemhogy csökkent volna, hanem jelentékenyen szaporodott, mert a nagymarha mintegy 100.000 darabos csökkenésével szemben a fiatal marha (3—4 hónapos korig) 188.164 darabbal, a három hónappal fiatalabb borjak száma pedig 496.279 darabbal emelkedett. Mindenesetre tagadhatatlan, hogy a tehénállomány csökkent, de a borjú számának nagy emelkedése itt is rövidesen be fogja tölteni a hiányt. A marhaállomány emelkedésével szemben meglepő a sertésállomány óriási csökkenése. A sertésállomány 1913 december óta közel felére csökkent és a sertésállomány további rohamos csökkenésével kell számolni. A helyzet ugyanis az, hogy míg a szarvasmarha táplálására többnyire olyan anyagok fordíthatók, amelyek emberi táplálkozásra alkalmasak, addig a sertésenyésztés és hizlaláshoz — egyes hulladékanyagot nem tekintve — többnyire olyan anyagok szükségesek, amelyek ma emberi táplálkozásra kell felhasználni, mint árpa, burgonya, répa stb. Miután pedig ezekre az anyagokra emberi táplálkozás céljára igen nagy szükség van és azok kizárólag erre a célra fordítandók, a németországi sertésállomány további jelentékeny csökkenésére lehet számítani.

A Gyapjúközpont a legközelebbi napokban fogja nyilvánosságra hozni mérlegét, amely másfél évi működésről fog beszámolni és félmillió korona tiszta nyereséget fog kimutatni.

A halászk hálójá. A leégett hódsági kenderfonógyárban elpusztultak a halászk hálószükségletére kiutalt nyerskender anyagok. Hír szerint a kereskedelemügyi miniszter újabb nyersanyagot fog kiutalni, amelyet nagybecsereki és debreceni hálókötőgyárosoknak fognak kiutalni.

A Tojásközpont megalakítása rövid időn belül várható. A centralizációt oly módon akarják megoldani, hogy minden küldemény csak az új központi szervezet címére érkezhessen, miáltal megszűnne az a helyzet, hogy az 500 K-ban megállapított árat 80—100 K-val túlfizessék alkalmi cégek és ügynökök. A központi szervezet létesítésével valószínűleg a fővárost fogják megbízni. Aspirált rá a Tojáskereskedelmi r.-t. is, de miután ez háborus közkereseti társaság és nem altruista intézmény, szóba sem jöhet a döntésnél. A központ megalakítását különösen az Ausztria és Magyarország részére bevásárló Einkaufstelle sürgette. (Az Ujság.)

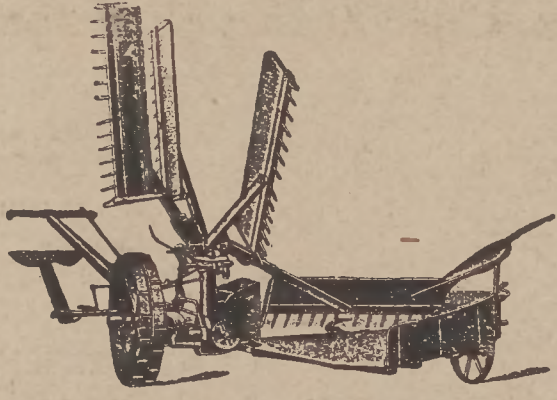
A baromfivásárlás eltiltása Veszprémben. Veszprémből írják: Veszprém vármegye alispánja arra kérte az Országos Közlelemzési Hivatal, hogy július és augusztus hónapokra Siófok, Siómaros, Balatonszadi, Enying, Bozsok, Lepsény, Balatonfőkajár, Csajág, Küngös, Ba-

A „HANGYA“

a Magyar Gazdasági Egyesülés és értékesítő szövetkezete bármely községbe költségmentesen küldi ki megbízottját, a hol fogyasztási és értékesítő szövetkezetet akarnak szervezni. Mielőtt a mozgalmat megindítanák, forduljanak a kezdeményező utbaigazításért a

„Hangya“ igazgatóságához: Budapest, IX., Közraktár-utca 34. sz.

1915. év végén a kötelekéhez tartozó szövetkezeteknek 228.403 tagja volt. A szövetkezetek tartalék-alapja 6.665.206 korona volt. Az évi tiszta nyereség 568.960 korona, az összes áruforgalom pedig 77.069.069 korona volt. A „HANGYA“ boltok száma ez idő szerint 1400. Földmívelő népünk erőlkösi emelkedésének és vagyoni gyarapodásának legbiztosabb eszköze a gazdasági szervezkedés s a termelés fejlesztése. Az értékesítő s kedvezőbbé tétele, a háztartási és gazdasági szükségletek jutányosabb beszerzése csak fogyasztási és értékesítő szövetkezetek útján érhető el.

Aratógépeink és fűkaszalóink

már megérkeztek, ajánljuk azokat szolid, erős kivitelben, **azonnali szállításra**. Áránálattal és felvilágosítással szívesen szolgálunk. Ajánljuk továbbá összes mezőgazdasági gépeinket, u. m.: **ekéket, gereblyéket, boronákat, vetőgépeket, kapálókat**. Cséplési idényre: **motorlokomobilokat és cséplőket.** 700

Dénes B. Betétitársaság

Budapest, VI., Vilmos császár-ut 61/g.
TELEFON: 46-03. Sürgőnycim: DÉNES 46-03.

latonkenese, Balatonalmádi, Vörösberény és Szentkirályszabadja községekben a tyukászok vásárlását tiltsa be. Az alispán ezzel akarja elérni azt, hogy ezeknek a községeknek tojásterméke és baromfia a balatonparti fürdők közönségének szükségletét elégítse ki.

Az állati betegségek összegezése július hó 29-én.

A betegség neve	Összesen		A múlt heti állapothoz képest			
	község	udvar	több	kevesebb	község	udvar
Lépiene	321	367	19	24	—	—
Veszétség	387	404	—	—	3	1
Takonykór	42	50	—	—	—	1
Ragadós száj- és körmőfájás	403	3254	78	783	—	—
Juhhimlő	4	21	1	17	—	—
Ivarszevi hólyagos kiütés	19	40	—	—	3	11
Rühkór	717	1421	—	—	37	90
Bivalyvész	19	25	6	4	—	—
Sertésorbáncz	117	611	7	54	—	—
Sertéspestis	809	5147	34	508	—	—

Vásári tudósítások.

Országos vásárok. 1917 augusztus 7-től augusztus 13-ig.

Augusztus 7. Aranyosmedgyes, Komját, Kurima, Léka, Marosujvár, Mihály, Nagybörzsöny, Nagydobrony, Nagyecsed, Nagymarton, Óradna, Sóskut, Szerednye, Velence.

Augusztus 8. Bellus, Ecel, Homonna, Karánsebes, Merény, Mosóc, Nagymenyér, Nagyszalonta, Pered, Sasvár, Szilágycseh, Tiszaujlak, Volóc.

Augusztus 9. Alsószopor, Bántornya, Berettyóújfalú, Felsőpulya, Galgóc, Györszentmárton, Kisucabhely, Malacka, Metec, Podolin, Poroszká, Simon, Szokolca, Temesvár, Turterebes, Beszterce.

Augusztus 10. Báth, Berzece, Bő, Derecske, Dömőd, Drávaegyháza, Gyoma, Kisapold, Nagyberki, Nyitra, Rábaszentmárton, Ráckanizsa, Szentantál Szentdienes, Szentgyörgyvölgy, Tarnóc Tiszolc, Tolna, Tüdőszentmárton, Vasvár.

Augusztus 11. Kaposmérő, Ujvidék.

Augusztus 12. Debrecen, Jászberény, Felek, Kallócsa, Kiskunfélegyháza, Makó, Monor, Ótuttak, Solt, Törökbecse, Zenta.

Augusztus 13. Avasujváros, Balassagyarmat, Csetnek, Cece, Gyek, Esztergom, Feketeerdő, Harasztkerék, Huszt, Massa, Komárom, Magyarbemegeye, Magyarkeszi, Munkács, Nágocs, Nagybárd, Nagycanizsa, Nagylévárd, Nagymihály, Nova, Nyirbaktá, Papolc, Pécsvárad, Putnok, Sározd, Siklós, Tarcsl, Vágújhely, Vél.

Sovány sertésárak.

Url Rezső bizományos, VIII., Népszínház-utca 22. Eredeti tudósítás 1917. augusztus 2.

Ár elősúlyban 4% engedmény.

Vészen átment	60-100 kg. fill.	600-600
"	100-120 "	600-600
"	120-160 "	600-600
"	160-200 "	600-600
Vészen át nem ment	60-100 "	580-580
"	100-120 "	580-580
"	120-160 "	580-580
"	160-200 "	580-580

Irányzat élénk az árak szilárdak.

Budapesti vágómarhavásár.

Hivatalos jelentés. 1917. aug. 2.

Felhajtás és árak:	I.	II.	III.
481 Bika	500-730	450-480	—
284 Magyar hizott ökör	500-600	450-490	420-470
1227 Tarka hizott ökör	550-640	420-520	430-490
Magyar legelőmarha	420-470	300-350	—
Boszniai ökör	—	—	—
96 Magyar tehén	—	370-450	—
562 Tarka tehén	—	400-470	—
22 Bivaly	—	300-440	—
150 Növendékmarha	—	280-400	—
2822	—	—	—

Eladatlan 60.
 A felhajtás 714 darabbal több volt a múlt hetinél. Irányzat lanyha. Árak változatlanok.

Budapesti szurómarhavásár.

Hivatalos jelentés. 1917. aug. 2.

Felhajtás és árak:	I.	II.	III.
807 Magyar élő borjú	500-530	(540-530)	460-490
Magyar élő borjú	—	—	—
Galicziai borjú	—	—	—
Ölött bárány párja	—	—	—
18 Ragott borjú	400-400	—	—
Élő bárány párja	—	—	—
Ölött göbolye	—	—	—
Eladatlan.	—	—	—

Irányzat változatlan.

Feltelek főszerkesztő, kiadótulajdonos: **MAILÁTH LASZLÓ**
 Szerkesztő: **FEHÉR ZOLTÁN.**

BUDAPEST
 Népszínház-utca 22

Rövidített sürgőnyozimom:
SERTBIZMÁNY
BUDAPEST.

TELEFON:
 József 22-41.

Sertésenyésztők és sertéshizlalók ha jószágukat értékesíteni kívánják forduljanak bizalommal **URL REZSŐ sertésbizományi céghez.**
Vevők állandóan előjegyezve!

Eladó birtokok.

Schwarz Gusztáv

Több elsőrangú birtoknak, esetleg felszerelés és vétessel együtt való eladására közvetlen megbízásom van. Bankösszekötéseim révén kevés pénzzel rendelkező vevőnek a vétel finanszírozását a legelőnyösebb módon eszközölöm.

banküzlete,

Budapest, V., Gizella-tér 6.

Törlesztéses kölcsönöket 4-70%-os alapon szerzek meg.

555

MOTORSZÁNTÓ- EKÉKET © STOCK

W. D. és egyéb kiváló német gyártmányut, 1911/12 és 1913. típus, valamennyit üzemképes jó karban

Augusztus hóban szállithatunk.

Magyar Általános Gépgyár R.-T.
Budapest, VI., Váci-ut 141. szám.

Husrostos

Baromfi eleség

kilója 1 korona.

25 - 30% fehérnye, valamint hus- és csontliszt tartalmánál fogva kiválóan alkalmas a csont- és izomképződés elősegítésére. 4½ kg-os postacsomagokban (csomagolási költséggel együtt) 5 korona. Nagyobb mennyiségek vételénél 5% engedmény. Kapható a

Veterinaria Vegyészeti Részv.-Társ.-nál,

Budapest, IX. kerület, Lónyay-utca 18.

Szállítás csakis utánvét mellett.

Jótállás a biztos ered-

ményért.

Törvé-
nyesen
véd e**Reitter Oszkár**

nagybecskereki ny. főkapitány és fajbaromfi-tenyésztőnek nagyszerű találmánya a

„PATKÁNIN“

patkányirtó-szer, (nem mérge) mely emberre és háziállatokra nem ártalmas és fölülmul minden más

irtószert. **1 doboz ára 5 K**

mely elegendő körülbelül 60 patkány kiirtásához. — Minden dobozhoz használati utasítás van mellékelve. Ismertető prospektust, melyben le van írva, hogy

különböző nagyságú gazdaságban hány adag használható, kérésre ingyen küld a **PATKÁNIN** gyár egyedüli elárúsítója, a Torontói Agrárbank Részvénytársaság, Nagybecskerekén.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Alapított 1900-ban.

Igazgatóság Budapesten, IX., Calvin-tér 10. saját székházában.

Biztosításokat elfogad tűz-, jég-, baleset-, szavatosság- és betöréses lopás ellen, egy- szinten az ember életére a legkülönbözőbb módokon szerinti előnyös feltételek mellett.

Az üzleteredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek.

Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül az igazgatósághoz vagy az ország minden egyes helyén működő képviselők közvetítésével. Nyomtatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

A szövetkezet biztosítékai 1916. XII. 31

Alaptőke**Tartalékok**

2.550.400.— K

6.753.519.68 „

A szövetkezet kötelezettségeinek fedezetére mindenek- előtt az évi díjbevétel és kamatjövdelem szolgál, ez kitélt 1916. évben, tehát legalább

9.054.692.46 „

18.358.012.14 K

Biztosított tagjainak fennállása óta kifizetett tűzkárokból több mint

20.000.000.— „

10.000.000.— „

1.000.000.— „

Biztosított értékek tűzben 1916. évben több mint

1200.000.000.— „

95.000.000.— „

21.000.505.— „

Élettízlet állománya több mint

A „Gazdák Biztosító Szövetkezete“ alapítása és főintézménye a „GOND- VISELÉS“ Országos Központi Segélyező Társulat Budapest, IX., Calvin-tér 10., mely tár- sulat tagjai részére 50 koronától 1000 koronáig terjedő temetési segélybiztosítást nyújt népbiz- tosítási osztálya keretében pedig 2000 koronáig hozomány, katonai és vegyes biztosításokat közvetít minden orvosi vizsgálat nélkül.

536

SZENT ISTVÁN TÁP SZERMŰVEK R-T.

vadértékesítő osztálya

BUDAPEST, X. kerület, Maglódi-ut 17. szám.

Sürgöncim: „Istvánvad Budapest“. **Telefon: 161—09.**

— **Alaptőke 2,000.000 korona.** —

Mindenféle lőtt vadat

bármily mennyiségben, a legmagasabb árban

vásárolunk.

Szállítóinknak korlátlan összegű óvadékot nyujtunk. Állandó szerződéses szállítóinknak a lehetőségig és a beszállítandó vadak arányában töltenyeket és löszereket bocsátunk rendelkezésére. Vadszállító kosarainkat készséggel bocsájtjuk rendelkezésére szerződéskötésre utazó tisztviselőnket oda- küldjük. Kivánatra elővételi árajánlattal szolgálunk.

A legsimább átvétel! A beszállított vadak értékének azonnali folyósítása.

MABILLE RENDSZERŰ SZŐLŐZUZÓK

BORSAJTÓK

Kénlap.

Borszivattyúk.

Bortömlők.

Szőlőmetsző ollók.

Erjesztőtölcsérek.

Dugasológépek.

Borkeverők.

Palacktöltőgépek.

Akonák.

Hordódugók.

egyenes és kúpos hengerrel.

Azonnal fedezze szükségletét, mert kész- letünk csekély s ha eladtuk, a háboru alatt nem lesz módunkban szállítanunk.

Schottola Erno

borászati és pincészeti cikkek nagykereskedése

Budapest, VI., Vilmos császár-ut 53.

Kérjen részletes árajánlatot!

Szüretelési

eszközök

Borszűrők

Szőlőszedő'ók.

Erjesztő akonák.

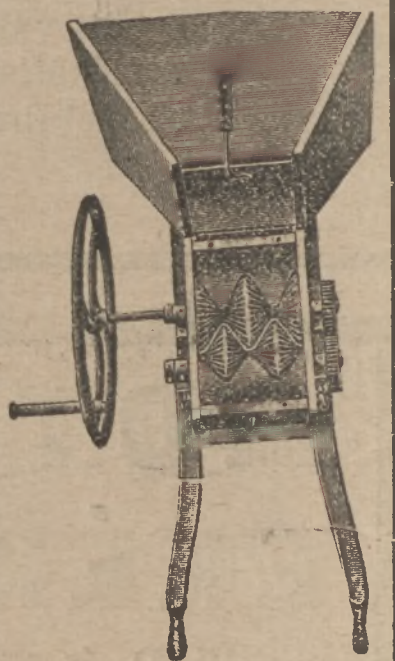
Kupakológépek

Bormérők.

Palackmosógépek.

Hordóbádóg

Parafadugók.

766